

ВЕЛИКА СРБИЈА

СПЕЦИЈАЛНО ИЗДАЊЕ ОО СРС СОМБОР

БЕОГРАД, 23. МАРТ 1996.
БРОЈ 81, ГОДИНА VII

СА ПРИЧЕШЋИВАЊА...

НЕ ДАМ ВЕРУ СВОЈУ И ДУШУ, ЕЈ СРБИНЕ!

Много избеглог и прогнаног народа, много радника без посла на улицама, препродаваца, шверцера, дилера, и још много другог народа који се бори за голи живот (пензионера, сељака, који све не радије обрађују своја поља, поли-

ције, и на дај ти Боже, каквог не све још света), нови су садржаји улица и тргова у самом центру Сомбора. Народ уплашен, однедавно завршеног рата, егзистенционално доведен до самог понора, све чешће по-

диже главу у небо и тражи помоћ од Свевишњег.

Увек када је српском народу у његовој историји било најтеже, враћао се својим коренима – својој Православној вери.

(Наставак на 2. страни)

НЕ ДАМ ВЕРУ СВОЈУ И ДУШУ, ЕЈ СРБИНЕ!

(Наставак са 1. стране)

Изгледа да је то време дошло. Народ је ових дана у Сомбору могао видети свога Епископа Бачког – ГОСПОДИНА ИРИНЕЈА БУЛОВИЋА. Стигао је Владика а да о томе режимска информативна средства раније нису обавестили свој већински народ – србе, да ће им Владика у посету доћи. Да га његови православни следбеници дочекају и поздраве ваљано како то његово преосвештенство заслужује. Додуше, биле су по улицама излепљене плакате (како смо сазнали, лепили су их неки грађани самозвано), али у кршу и мноштву других плаката ове су се једва виделе. Ваљда и зато, а и што се крило, окупило се и дочекало Владика једва стотинак људи. Изгледа да је то нашој власти и одговарало, опасно је брате данас се окупљати, па макар то били и духовни истомишљенице. Зашто се овом догађају у средствима информисања у Сомбору малтене, ништа није објавило? Х, изузев једно мало саопштење у Сомборским новинама. Васа Релић, председник СО и Благоја Свркота, председник ИБ СО Сомбора, и као успут напомиње се у тексту да је Владика разговарао и представницима сомборске Православне Црквене општине. Испада да су ови сусрети искључиво и најважније, за ваше цензурисане новине, и много је!

Владика је дочекао његов народ и Он се своје народу обратио!

Ето то је господо од професије, вест, која би и против ваше воље обрадовало већину житеља града Сомбора и околине. Ви само потврђујете истином тврдњу, да сомборске новине припадају властодршцима и да „народ постоји ради власти“.

Надаље се поставља питање како се присуство пророка: Бранке, Бранка и других врачева и исцелитеља појављују на сомборским медијима уз тако велике рекламе

као да им је Мира Марковић рођена сестра или мати.

Све више су активне секте у Сомбору (назарени, суботари, Харикришна, розенкројцери итд.), оне се не могу преписати сомборским медијима да их протезирају, али се мора поставити питање, зашто не предузимате ништа против овога зла данашњице? Власт и ви из средстава информисања свакако имате одговор: „Сваки појединац има право на верско убеђење (као што и коминисти имају право да су атеисти)“ међутим, власт нешто обавезује, подсетимо се на члан 13. Закона о јавном реду и миру: „Ко се бави врачањем, прорицањем судбине, тумачењем снова или сличним обмањивањем на начин којим угрожава спокојство грађана или ремети јавни ред и мир – казниће се новчаном казном од 350 динара или казном затвора до 30 дана“.

Ето прилике да само применом закона подобро попуните фондове. Ми закон имамо, а власт?

Да се вратимо на почетак приче. Народу када је најтеже, када се у безнађу окренуо свом спасењу, своје Богу, треба га у томе спречити. Ону последњу наду треба му обезнадити и тако ће народу остати само ова власт, друге нема, јер ова је најбоља – тако нам кажу државни медији!

Даље се намеће питање, колико смо спремни одбранити се од ове канонаде из оружја режима: Безверства, Кривоверства и Маловерства, која су режимска нова муниција, изашла из Пандорине кутије.

Безверством хоће да нам посеку корен душе Српске (а без корена ни биљка више не дише а камоли човек).

Кривоверством хоће да нам искриве веру и наметну своју, да верујемо само у њиховог овоземаљско Кнеза таме. Децу да нам залуде, да не знају ни ко су, ни шта су.

А Маловерство им је метак „лажњак“ (ћорак), али исто јако опасан. Себе они тако називају србима и патриотама, а кад загусти, продају веру за вечеру! (Пример је Дејтон, а има их још).

Због тога што су схватили да је врло опасно за властодршце, па макар то и православна Црква била, која окупља стада своја – треба увести специјалан рат србима, па макар то био и сопствени народ.

И на крају, још једно али не и последње питање, колико смо ми сами (Срби) па и свештени људи, од Бога послати, спремни и способни да се овом злу одупремо, народу помогнемо?

Хвала Богу, има нас!
ОО СРС

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА – ПРИСТУПНИЦА

1. Име и презиме _____
2. Име родитеља _____
3. Матични број _____
4. Место становања _____
5. Адреса _____
6. Телефон _____
7. Општина _____
8. Република _____
9. Месни одбор _____
10. Школска спрема _____
11. Запослен (назив фирме) _____
12. Занимање _____

Упознат сам са Статутом СРС и добровољно приступам у чланство СРС

Датум учлањења: _____

Својеручни потпис _____

УЧИ ОД СВОЈИХ ВЕЛИКАНА

Када ти се учини да нема одговора на животна питања или када треба да донесеш важну одлуку, обрати се својим великим људима, нико ти боље неће помоћи од њих. Имаш од кога да учиш, и ти учитељи нису слабији од страних, напротив, бољи су јер су православни, из твог поднебља, припадају твој духу.

Растко Немањић нас је добро познавао и баш зато тражи од нас акцију и борбу овде, на земљи. И Свети цар Лазар, уочи одсудне битке тражи од нас да се боримо: „Не поштедимо наша тела у борењу, да од оног који просуђује подвиге светле венце примамо. Болови рађају славу и трудови доводе до починка“.

У веку српског препорода, деветнаестом, двојица генија, Његош и Карађорђе, враћају нас на праве стазе. Својим делима показују како треба да се бори. Мудри владика и племенити човек који мрва не би гзгаио, за агресоре и злочинце није имао милости: „Удри врага не остави му трага / Непротивљење злу је неправда према људима и према Богу“. То је људска дужност најсветија.

О Карађорђу нико ништа лепше и тачније није рекао, него је то учинио владика Његош, па то читај док не научиш напамет.

У веку највећих изазова и најбржег напретка, у овом веку, имали смо нове геније достојне времена. Никола Тесла и Михаило Пупин били су не само научници него и философи. Тесла је своје изуме за које би посумњао да су опасни, уништавао. Није лепо што се крије од деце да је Тесла био дубоко религиозан човек; он који је дубоко ушао у свет материје, знао је да иза те материје стоји оно друго, нематеријално. Написао је да је од Бога добијао идеје; да човек науком открива само последице, али никако и узроке. А изнад свега, Тесла је био Србин, православни Србин и бескрајно је волео свој народ.

Један од најумнијих људи у овом веку и просветитељ светосавске снаге, владика Николај Велимировић, многа своја дела створио је у изгнанству. Већ данас Николајева дела, иако забрањена, налазе путеве до народа и врше велики утицај на целокупну српску савремену мисао. „Ахилова пета српска, писао је Николај, јесте великодушност, та невероватна слабост претвара се у жалосну сервилност... А историја, а култура, а милиони бораца за крст часни и слободу златну, све то није ништа, све те висове ми ћемо срубити, уравнићу, да будемо једнаки са нижим од себе.“

Можда у овим речима треба да трагамо за узроцима нашег комплекса кривице пред својим народом и пред Богом. У нашем праштању не блиста само хришћанска врлина него има и нечег лакомисленог, површног. Праштамо и оно што је неопростиво, кад се праштање граничи са саучесништвом у злочину. Јер крв наше поклане деце вапи са осветом над убицама, осветом по закону, душе невиних побијених

мајки и наших очева проклињу нас јер их нисмо чак ни сахранили хришћенски, ни имена записали на гробовима. Сви унапред рачунају с тим да се Србин неће осветити па се и не плаше да понове злочин. Заборавили смо да је Господ рекао: „Ко дигне мач, од мача ће и погинути“. А ми праштамо сатанистима! Ми се правимо милостивији од Христа Бога! И ранији нараштаји Срба су бивали сурово кажњавани за исти грех који чине и данашњи нараштаји. Удружили смо се са Злима, ушли чак и у заједничку државу са сатанистима и предали им се: мухамеданцима, папистима, безбожницима, погнули смо им главе, препустили земљу и народ, опростили! А они, они се чак никада нису ни покајали за своје злочине. Овим домаћим мрзитељима на памет не пада да се покају, они су толико огрезли у зло да би радо опет да исто чине. А ми им и даље праштамо, и то онима који су трајно продали душу ђаволу. Па зар са таквима у државу?

Изгледа да смо малаксали у борби против Зла, да више нисмо витезови Цара Лазара и Војда Карађорђа, јер ако хоћемо да будемо Божји народ онда морамо умети васпитати у сваком поколењу по једног Обилића. Морамо се излечити од комплекса да смо и без кривице криви, то нас води до самоуништења. Спас нам је само у једном чину: изаћи из савеза са сатанистима, по закону осветити и сахранити своје мртве, заштитити све Србе снагом своје државе, све Српске земље ујединити. Тек тада ће нам наши свеци, наши свети ратници, душе наших мученика и сам Бог опростити грех који смо немаром починили и моћи ћемо да се надамо бољим временима. Томе нас уче сви наши великани.

Захваљујући нашим великанима, у пребогатој српској прошлости, пронаћи ћеш идеје проистекле из старог српског патријархалног начина живота пуног љубави, бићеш задивљен демократским традицијама и онога чега данас немамо – политичкој толеранцији. Читаћеш о нашим краљевима – родољубима који су баш зато падали као жртве међународних завера, све до последњег. Схватићеш зашто су многи желели да нас униште: били смо своји, имали све своје – религију, философију, идеологију, демократију, културу, писмо и писменост, развијену привреду, богату земљу, науку, војску. Уза све то били смо часни и праведни, а Бог нас обдари и физичком лепотом. Једном речју, били смо трн у оку ђаволовом.

Нико од наших старих који памте предатна времена не каже да је пре рата наш народ био некултуран, на против, сви се слажу да су људи били васпитани са домаћим васпитањем. А онда је програмом систематски школовано невоспитање, ширена некултура, најгори људи су постављени на најважнија места, а оно што вреди сатерано у мишје рупе, онемогућено, протерано или једноставно побијено. Знали су да је некултура највећи непријатељ народа, она је везана са глупошћу и незнањем, а све заједно са Злом. Радили су

супротно од онога што је радио Свети Сава. Али, он је зато наш светац, а они то што су!

И запамти: „Никада немој сматрати да си најпаметнији, то мисле само глупаци!“
УЧИ ОД БОГА.

ПОМОЗИМО НАШЕМ БРАТУ

Рат који је наметнут, у Западним крајевима наше отаџбине, није узео данак само у крви и животима наше браће.

Многи су се здрави разболели, паметни – распаметили, а болесни још више нашли у безнађу.

Тако је сустигла и несрећа Миодрага Штрпа, рођеног 1954 године у Доњој Суваји (код Босанске Крупе). Млад човек, разболео се 1988 године на бубрезима. Када је избио рат морао је тако болестан (17. 05. 1992 год.) да избегне у своју матицу Србију.

У рату му је остало његова супруга (као медицинска сестра) да помогне своме народу и замени свога оболелог мужа. Миодраг се лечи у Сомбору у Медицинском центру „Др Радивој Симоновић“

хемодијализом три пута недељно. Здравствено стање му се погоршава и Специјалисти (за ову врсту обољења) предлажу, трансплатацију бубрега.

Међутим ова врста операције може се извршити једино у неким Медицинским центрима у иностранству, што изискује велика новчана средства.

Супруга, Дара Штрпац, желећи да помогне и спасе свога мужа, обратила нам се да јој помогнемо у њеном настојању.

Наш скромни допринос да помогнемо нашем брату по вери и крви, јесте да објавимо ову несретну судбину и жиро-рачун, на који би добри људи могли уплатити новац за помоћ унесрећеном Миодрагу Штрпацу.

Уплате се могу вршити на динарски жиро-рачун број: 817000-23906. Саознаком за Штрпац Миодрага. (Код Војвођанске банке Нови Сад, Гл. филијала Сомбор) или на девизни жиро-рачун број: 46300-623-0-16-757090-24 (матични бр. Војвођанске банке је 8074313.

Српска Радикална Странка
ОО Сомбор

ТРАГОМ НЕОБЈАВЉЕНИХ ПИСАМА

Како се Госпођа Јудита Таубнер – Кусонић нашла на улици без посла а и без правне помоћи.

У немогућности да објавимо целокупну проблематику везану за ову несретну жену која је одбачена из своје Установе, галерије „Ликовне јесени“ у Сомбору, нашла се на улици, зато што је проговорила о нечасним радњама својих претпостављених и није хтела да учествује у истим. Због тога ћемо објавити део писма који је упутила Господину Машуловићу, в.д. директору Градског музеја у Сомбору.

„Поштовани Господине Машуловићу,

По пријему Вашег дописа који је изузетно некоректно написан испод је нивоа комуникације академског грађанина, ипак Вам се обраћам како бих Вам напоменула неке чињенице и поставили нека питања на која Вам је вероватно врло неугодно да дате одговоре. Писмо Вам достављам на адресу Градског музеја Сомбор, јер врло добро знате да запослени у галерији „Ликовна јесен“ Сомбор скривају и уништавају поједина документа.

У допису упућеном мени наводите непроверене тврдње радника галерије да ми је касетофон позајмљен на неколико дана, али то није истинито. Тврдим да је касетофон бивши директор дао на поклон још током новембра 1993. год. мојој тада малолетној ћерки. С обзиром да то и такво понашање човека нисам могла да прихватим сама сам то пријавила надлежним органима. По мени, то је био покушај давања мита. Шта сте хтели да постигнете дописом бр. 101 од 19. 12. 1995. год. и кога сте то хтели да заштитите?

Господине Машуловићу, да ли је преузимањем уметничког фонда од Галерије „Ликовна јесен“ комисији предата матична књига или само појединачни картони уметничких дела? Врло добро знате о којој је књизи реч јер сви музеји и галерије воде ту евиденцију? Да ли је можда оспорено и њено постојање? Зар Вам није необична предаја само појединачних картона по којима се тешко може утврдити тачан редослед инвентарских бројева и уочити недостатак дела? Познато ми је такође да би требало да постоји и списак уметничких дела на основу ког је део фонда привремено

дислоциран баш у просторији Градског музеја у Сомбору, 1992., и на основу ког су уметничка дела враћена у галерију „Ликовна јесен“, када је дужност в. д. директора преузео Г–дин, Обрен Васовић.

Допустили сте да Вас нетачним информацијама обмане, да не извршите судску одлуку о мом повратку на рад. Тврдим да се извршно судско решење без обзира на приговор Установе мора извршити, а неизвршавање истог повлачи кривичну одговорност за одговорно лице.”

Из дела писма којег је Госпођа Јудита Таубнер – Кусонић упутила одговорном лицу може се и наслутити, а делом и утврдити да је реч о пљачкању друштвене имовине, чији је она била

сведок. Због свега тога и због њених поштених намера остала је (морамо овде навести, као инвалид од рођења) на улици иако постоје судска решења за њено враћање на посао. Па и поред свега, она и даље не ради. Обијајући прагове судских Установа пишући писма свим компетентним чиниоцима, па између осталог и Председнику суда Г–дину, Д. Жигићу њен случај је на крају дошао у редове наше штампе и то најбоље говори о спреми моћних и властодржаца.

Вероватно да овај наш мали прилог објављивањем само дела судбине која вероватно није једина у нашем граду, може да пружи Г–ђи Јудити Таубнер – Кусонић само благу утеху и да се нада да ће ипак ПРАВДА ПОБЕДИТИ!

ИЗ АПАТИНА

ПОШТОВАНЕ ДРУГАРИЦЕ И ДРУГОВИ СОЦИЈАЛИСТИ

Одавно је познато да Вам Црква није светиња па морам да се забринем над својим дететом као и над осталом децом која похађају ОШ „Жарко Зрењанин“ у Апатину јер доказаште да Вам ни Она нису светиња, јер им место Веронауке уведоште политику у школу. Сувише је ниско са ваше стране што сте у сали горе поменуте школе одржали изборну конференцију Општинског одбора Социјалистичке партије Србије Апатин, вероватно имајући у виду да је то најлакши начин да основце заинтересујете и припремите, па кад постану омладинци да им брже боље под нос потурите приступницу са црвеном ружом уз разноразна обећања и хвалоспеве. За мене је моје дете највећа светиња као што су за друге родитеље њихова деца. Уписали смо децу у школу да уче предмете примерене њиховом узрасту, а чином који сте учинили очигледно је да желите Марксизам вратити на велика врата, па дечије главе и онако оптерећене обимним градивом још више оптеретити за њихов узраст њима неразумним идеолошким предметом.

Децу волим: срцем искрено, душом топло, умом свесно, снагом силно и никада нећу покушати да их заведем. Нека уче. Нека буду кротки, смерни, културни, поштени, нека уместо зла носе љубав у срцу, па када одрасту и достигну одређени ниво зрелости, када буду формиране личности нека се опредељују за кога хоће.

Чином, који сте починили повредили сте Устав и закон СРЈ.

Деца су наша највећа светиња, зато им политиком не угрожавајмо радост и лепоту детињства, сувише су мали да би разумели наше глупости.

ОО СРС Апатин
Петар Адамовић

О ЧЕМУ СЕ РАДИ...?

Милошевић је пристао на распарчавање садашње СРЈ, на 5. делова: Америка даје око сто милиона долара конфедералној војсци Хрватске и БХ за модернизовање и усавршавање (против кога?); Хрватска се све више одваја од Европа и нагиње Америци; у Београду освануо град са летцима Срба староседелца у Србији (то тамошњи Срби раде по први пут у својој историји!); у Војводини буја секташтво, Црква све слабије делује према својим вереницима. Ова садашња власт делује и понаша се као да је све у најбољем реду (привид, не спомињу више скидање санкција, трговачки односи и уговори ограничени на бивши Источни блок, на ТВ је све више присутна модерна западњачка култура, са све више које каквих пророка, све више се појављују филмови из периода СФРЈ и Хрватске а нико не поштује одлуке Дејтона, када су Хрвати и муслимани у питању, нагло запошљавање по нашим предузећима треба да остави лажни утисак стабилизације а сви знамо како предузећа раде, свакодневна страначка промоција другоразредне партије СПС-а и ЈУЛ-а, цене скачу свакодневно, најављено поскупљење струје од 1. априла, а затим све редом, пљачкашки походи финансијске по-

лиције, као да општине немају своје, утеривање пореза и још много тога), треба да припреми овај наш народ у Србији на коначни чин распарчавања, јер ова режија је већ виђена у РСК и РС а сведоци смо тих резултата!

Српска радикална странка не може мирно да гледа како се народ уништава у име новог поретка, Горбачовским стилем! Позивамо све прогресивне и родољубиве снаге да се уједине, и организовано одупру свакодневним преварама једне пропале и прокажене политике!

Посебно привредници и интелектуалци морају да узму учешћа у име моралног и људског достојанства, а потом и све остало, јер на њима је одувек била тежина кривице или победе над Злом.

Овај текст треба да буде и апел свим осталим родољубивим Србима и свима онима који мисле да живе заједно. Зло које се режира годинама и које достиже свој врхунац из дана у дан, не може да остане непримећено уколико они, којима је то дужност и обавеза, сем издаје, друго ништа не предузимају.

Неће бити први пут у Српској историји, да се дижемо из мртвих и почињемо све испочетка. Биће први пут, да нећемо трампити своју слободу и победу за туђе поразе (у I и II Св. рату, па и сада), и то све за зеленим коцкарским столом.

Браћо Срби и сестре Српкиње, ако се будете разбијали, свако за себе сналазио како зна и уме (од ове власти не очекујте ништа), ако се будете селили са једног места на друго, на тај начин олакшавате посао издајничком режиму и њиховим газдама!

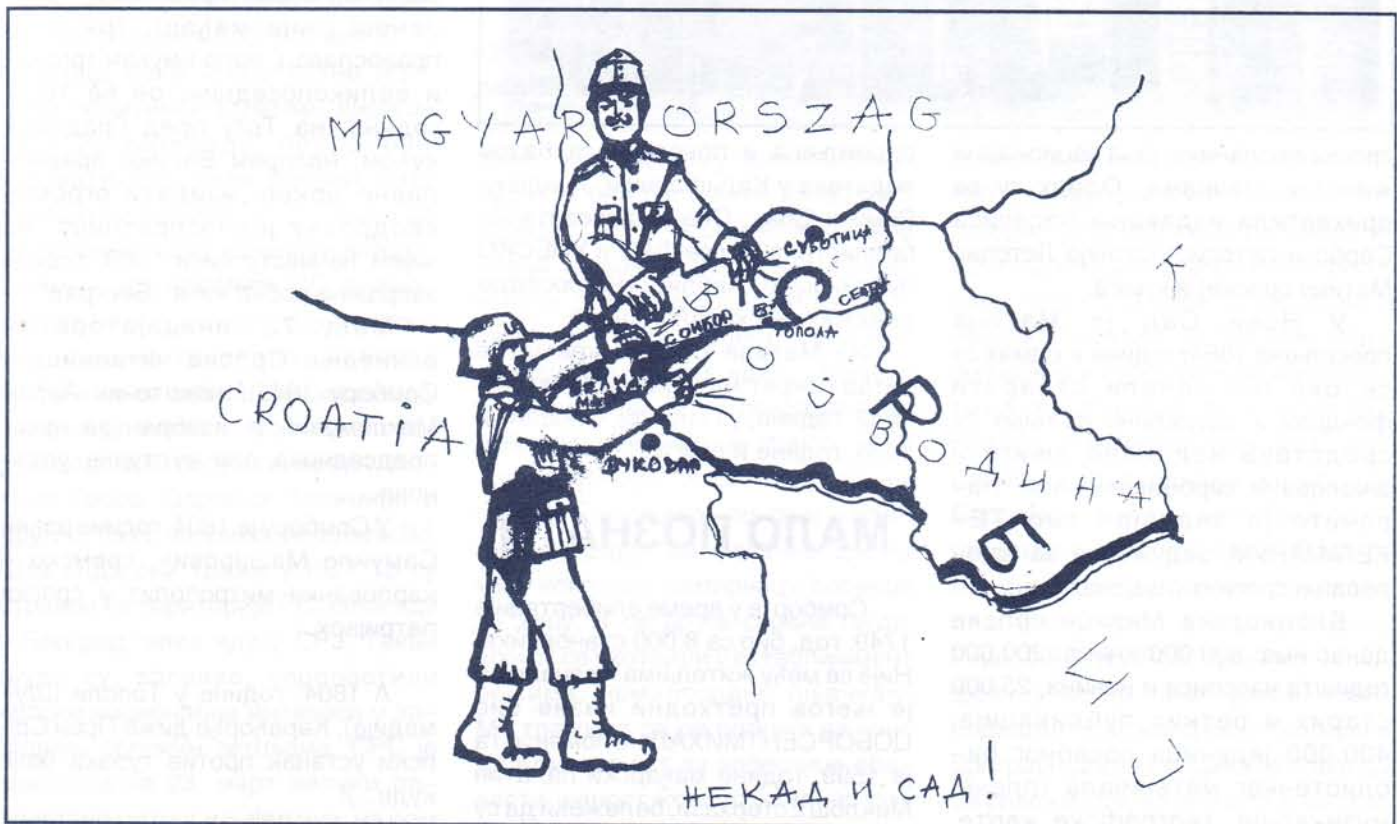
Останимо сви на једном месту па ако морамо да делимо Зло, биће нам лакше, а душманима теже!

Немојте дозволити да будемо роба, која се премешта по рафовима и класира по вредности. Срби су народ који је од свих ових који нам наносе зло, часнији, поштенији и изнад свега РОДОЉУБИВОСТ је наша највећа вредност!

Прекрстимо се, па СА БОЖЈОМ ПОМОЋИ кренимо из почетка!

ОО СРС Сомбор

ТАМО ГДЕ СУ СРПСКЕ ЗЕМЉЕ ТУ СУ СРПСКИ РАДИКАЛИ!!!

НЕКАД БИЛО...

МАТИЦА

На иницијативу Јована Хаџића и још неколицине пештанских трговаца, у Пешти је 1826 године основана Матица српска, као културно и књижевно друштво, која је требало да окупуља и помаже

плакати), што укупно износи 2.500.000 књига, (на сваког житеља Војводине по једна књига); има општу читаоницу, читаоницу за периоду и истраживачки рад, читаоницу раритета (за научни рад) и читаоницу Рефералног центра. Библиотека је савремено

„Турци у Цоборсентмихаљу, који зову СОМБОР“.

Назив Цоборсентмихаљ је добијен преко породице Цобор која је у првој половини четрнаестог века учинила услугу анжујској краљевској кући; она се првом од Цобора одужила додељивањем племства и поседа Јаноши, Сентмихаљ и острвља на реци Мостонги.

Ради истицања свог друштвеног угледа Цобори су, као племићи, уз презиме додавали придевак „од Светог Михајла“, и одатле географска кованица Цоборсентмихаљ.

Од 1786. године Сомбор је за стално одабран као жупанијско место, што је много значило за углед и друштвени напредак. Жупанијска зграда је завршена 1808. године.

Црквену општину у то време заступају Јован Мразовић и Мађар Јанош (није мађар), грк је, и православац, врло имућан трговац и великопоседник; он ће 1804. године, на Тргу пред Градском кућом, наспрам Велике православне цркве, изидати огромну квадратну једносратницу, на чијем ће месту бити 1969. године завршена робна кућа „Београд“...

Међу 72. иницијатора за оснивање Српске читаонице у Сомбору 1845., свештеник Аврам Максимовић је изабран за првог председника ове културне установе...

У Сомбору је 1804. године рођен Самуило Машировић, сремско – карловачки митрополит и српски патријарх...

А 1804. године у Тополи (Шумадија), Карађорђе диже Први Српски устанак против турака (које куде...)!

српске посланике, јача национални живот и стварање. Одмах су се прихватили издавања часописа Српски летопис (касније Летопис Матице српске) и књига.

У Нови Сад је Матица пресељена 1864. године и одмах су се око ње почели стварати фондови и задужбине из чијих су средстава издаване књиге и школовани сиромашни ђаци. Нарочито је значајан био ТЕКЕЛИЈАНУМ, задужбина за школовање српских студената.

Библиотека Матице српске данас има: 800.000 књига; 200.000 годишта часописа и новина; 25.000 старих и ретких публикација; 400.000 јединица посебног библиотечног материјала (плоче, музикалије, географске карте,

опремљена и повезана са базом података у Калифорнији, Лондону, Риму и Бону. Она је депозитарна библиотека за све ФАО и УНЕСКО публикације. Библиотека поседује електронски каталог књига.

Из Матице Српске кренуо је читав покрет матица – у Хрватској 1842. године, у Пољској, Словенији 1864. године и другде.

МАЛО ПОЗНАТО

Сомбор је у време елибертације 1749. год. био са 8.000 становника. Није се међу житељима ни знало да је његов претходни назив био ЦОБОРСЕНТМИХАЉ. Споменуо га је 1599. године мађарски палатин Миклош Естерхази, бележећи да су

СА КОНФЕРЕНЦИЈЕ У БЕОГРАДУ

Даме и господо, СРС сматра да је неопходно уложити велике напоре у покушају консолидације РС, заправо онога што је после Дејтонског споразума остало од РС. Ту се играју неке много мутне игре. Неке политичке странке, дириговане из Београда, покушавају изазвати што већи расцеп међу тамошњим Србима, у настојању да се по сваку цену дочепају власти. Даље, консолидацију РС онемогућава непослушност војног врха, неколицине генерала, чланова СКПЈ, који су одбили да извршавају налоге државног, одн. цивилног руководства, попут генерала Милана Гвера, Здравка Толимира и других. То су, заправо, генерали ВЈ. Шта онда они траже у РС? То су странци на територији РС, нека иду у Београд, нека иду у СРЈ. Такви људи су, заправо, упропастили српске националне интересе у западним српским земљама. СРС је заказала за 23. март велики патриотски митинг у Бијељини, на који

позивамо све српске патриоте, а за новинаре београдских редакција ћемо бити у могућности да организујемо превоз, уколико буде заинтересованих за присуствовање том митингу. Заинтересовани нека се обрате Генералном секретаријату СРС.

СРС је отпочела раскривање још једне велике финансијске афере у Србији. Дошли смо до података да је комесар за избеглице Бранислава Буба Морина, заједно са ген. дир. Комерцијалне банке Љубомиром Михајловићем опљачкала огроман новац. Све количине новца, које су из иностранства притицале, за помоћ избеглицама, које су се сливале у Комесаријат за избеглице протекле године су посредством Љ. М. и Ком. банке размењиване по курсу 1 марка : 1 динар.

Те девизе нису достављане НБЈ. Разлика од реалне вредности девиза, које су продаване на црном тржишту отишла је у приватне џепове, а пред саму девалвацију, марка је већ достигла износ од 3 динара. То су огромне количине новца, огромне количине хране, које су отете од уста српских избеглица. То су огромне количине ћебади, шаторских крила, дечијих играчака. Све је то покрадено од избеглица, којима је помоћ била најпотребнија. Избеглице чекају сатима стрпљиво, по овој хладноћи, у реду, да месечно добију неку конзерву, намирницу, ћебенце за децу, а са друге стране људи, који су се укотвили у естаблишмент режима, немилосрдно пљачкају. Ми тражимо да се положи рачуни, да Комесаријат за избеглице обавести јавност колико је тачно помоћи за избеглице стигло из инос-

транства, у девизама. Како су размењене те девизе и како су подељене избеглицама. Тражимо спискове избеглица којима је додељена финансијска помоћ. Ту, до сада, нико није могао да их ухвати ни за главу, ни за реп у Комесаријату за избеглице. А та банка је већ позната и по неким другим малверзацијама. СРС ће до краја инсистирати да се ове ствари што пре разреше.

На данашњој седници ИО СРС почеће јавна унутарстраначка расправа о нацрту новог Статута СРС. У току је израда новог страначког програма, радикалног програма у 100 тачака и након што се заврши та расправа унутар странке, након што прикупимо све примедбе и сугестије, утврдимо дефинитиван предлог новог Статута СРС и новог страначког Програма, ми ћемо вас обавестити и о њиховој садржини.

Само једна информација: Нови Статут СРС има укупно 300 чланова и, заправо, њим конципирамо све унутарстраначке односе, показујемо да странку изграђујемо на доследном демократском принципу. Кад се заврши та расправа о нашим основним страначким нормативним и програмским документима заказаћемо ванредно заседање страначког Конгреса, односно IV Отаџбински Конгрес у Београду. О свему ћете бити благовремено информисани. Радимо предизборне програме за сваку општину и град у Србији, Црној Гори, у РС, а у РСК правимо манифест у којем ћемо дефинисати садашњи положај српског народа и програм српских радикала, како да се спаси и сачува оно што је остало од РСК.

За следбенике сатрапа...

„У Војно-обавештајној школи у Печују, скоро истовремено, нашли су се: Мирослав Фридрих Крлежа, Адолф Хитлер, Јосип Броз и Јосип Амброз. Јосип Броз умире 1913. године, не слутећи да ће његова животна биографија послужити мађарском Јеврејину, Јосипу Амброзу, за стварање шпијунске каријере.“

Зашто је Јосип Броз (Амброз) ухапшен и спроведен у Петроварадин? Шта се скрива иза лажне тврдње о његовој биографији поводом овог хапшења? Да ли је Броз силовао Српкиње у Војводини?

Како су се на Дрини суочили Дража Михајловић са једне, и Броз, Крлежа и Хитлер, са друге стране реке? Шта је дознао Коста Нађ од заробљених немачких официра, који су били претпостављени Јосипу Брозу у обавештајној школи у Печују?

Много питања мало одговора. Али они, који су слепо следили овог сатрапа и његове саучеснике, (то чине и данас), ево пар бисера, о којима се мудро ћути. Као прво, почећемо са бисером југословенске послератне књижевности и „великог југословенског писца“:

МИРОСЛАВ (Фридрих) КРЛЕЖА:
– изводи:

Крлежа се никада неће помирити са поразом Аустроугарске, па ће на основу својих дневника из 1914, 15, 16, 17. и 18. у загребачком часопису „Република“, педесетих година, писати са септом и тугом за распаднутом царевином: „Беч гладује, Аустрије нема, рат су добили ови ушљиви балкански Цигани, који једино знају да једу бели лук и пљуцкају по апсанама.“ А управо су му они опростили живот и омогућили да постане угледан писац.

Али, Мирослав (Фридрих) Крлежа, велики будући хрватски писац, без Нобелове награде, и аустрофил, зближиће се у школи у Печују са Јосипом Брозом, и остаће његов доживотни пријатељ. Ту лежи објашњење за Крлежин сукоб у левици између два рата (са Милованом Ђиласом, Јованом Поповићем и Радованом Зоговићем), како је саркастично и заједљиво Крлежа приметио, сукоб са три „овна“! А сви ће они по изласку из НОБ-а имати функције, звање и углед, и сви ће као револуционари моћи да затраже и главу самог Мирослава Крлеже! Нико му није узео главу, а још мање част, мада је свима њима Крлежа, за-

хваљујући Јосипу Брозу, могао да упути презриви, кривоусти аустрофилски осмех; некима после 1948. године, а некима после 1956. године, и остао је за њих недодирљив као миљеник аустроугарске Монархије, и мезимац једне револуције, која се више удварала загребачком писцу, него што се он удварао комунизму. Био је под кишобраном Јосипа Броза, а један другом су много дуговали. То је остала њихова животна тајна и у записима Мирослава Фридриха Крлеже (који је под ембаргом) сигурно стоји кључ тајне. Обавештајни официри аустроугарског царства знали су да је чувају.

Други бисер југословенске књижевности је:

ЛОВРО КУХАР (Прежихов Воранц)

„...Ушао је у једну ресторацију где сам седео са својим пријатељима. Носио је жуте улаштене чизме, бриџ панталоне, једну полувојну модну јакну и шешир на глави. Личио ми је на неког вишег службеника шумског газдинства који се бавио ловом. Пришао је моме столу и рекао: Господине, ви сте Хрват? Присетио сам се да сам управо тог господина запазио да ме прати већ две, три вечери. Зато сам му одговорио: Опростите господине, ја сам у друштву и ја вас не познајем! Али, одједном, иза Брозових леђа угледао сам Ловра Кухара (Прежихова Воранца) за кога сам знао да је лично убијао најистакнутије наше комунисте, чланове тзв. париског клуба и потом их бацао у париску канализацију. А сада је био у Титовој пратњи, тај најамљени убица. Толико сам се уплашио и нисам пружио руку том Хрвату, том будућем ђубрету. Рекао сам Барбису да кренемо. Готово сам отрчао на лионску станицу да тамо међу скитницама проведем ноћ. Нисам смео да одем у свој стан... На мене је љут Крлежа, не зна се наводно ко је од нас већи песник, а ја ћу вам рећи. Крлежа је много већи, јер он је од Павељића добио прву награду, а ја другу. О томе се не пише, а председник жирија био је Миле Будак. Ни ја нисам био комуниста, а још мање Крлежа. Али, зато њега воли Тито, јер су служили исту аустроугарску регименту...“

Ово су сећања песника Тина Ујевића из 1937. године из Париза о горе наведеном сусрету и доживљају, који је испричао у једној кафани на Гричу, у улици Ђирила и Методија у Загребу.

Поред бисера југословенске књижевности, ево и нешто о колекционару:

„... Фамозни **АНТЕ ТОПИЋ МИМАРА**, колекционар, саветник за уметност Рајхмаршала ГЕРИНГА је истовремено Брозов пријатељ још из Париза 1935, 36. године! Како и зашто? Та велика тајна да се тумачити на више начина. Веза је успостављена поверљивом обавештајном линијом Берлин – Париз – Беч – Загреб! Она се потврђује и у току рата (другог светског рата и непосредно после пада Немачке). За време рата, Анте Топић Мимара контактира са нацистичким генералом Франце Нојхаузенем, главним опономућеником Рајха за окупирану привреду Србије, који има имање у Српској Црњи, у близини југословенско – румунске границе, летњиковца „Каштел“. Нојхаузен је лични пријатељ Хермана Геринга! Захваљујући баш тој вези са Нојхаузенем, Мимара ће постати лични саветник за уметност Маршала III Рајха – Геринга! Он ће вршити избор опљачканих драгоцености широм Европе, и из тајних ризница и Јеврејских бункера и приватних галерија. По систему пет теби један мени, Мимара ће стећи велику колекцију и тајно је склањати у Швајцарску и Аустрију. Тако да ће истовремено преко Нојхаузена опљачкати и знатно уметничко благо из Војводине и Србије, и своју ризницу учинити фантастичном. Још ће трајати борбе за северне границе Нове Југославије, а он ће послати поруку Титу и тражити да му се хитно (1944. године) пошаље 50.000 долара у злату, да би осигурао неке уметничке драгоцености, што је Тито одмах одобрио и дао налог да се исплати и курирски однесе Мимари у Париз! А том истом Нојхаузену ће бити 1947. године суђено у Београду за ратне злочине! Пошто је опљачкана његова приватна уметничка ризница и збирка која је прешла у руке Мимаре и Броза, ликвидан је, као и други! Та чувена Мимарина збирка данас је у музеју МИМАРЕ у ЗАГРЕБУ.“

Узгред, 1941. године из цркве задужбине Краља Петра Карађорђевића, Светог Ђорђа на Опленцу, један од експоната Герингове збирке била је ТАЈНА ВЕЧЕРА, израђена у седефу, поклон из Јерусалима. После рата ово уметничко дело непроцењиве вредности, враћено је на Оплецац, где се и сада налази.

Биће још...

ДРАГА БРАЋО СРБИ И СЕСТРЕ СРПКИЊЕ!

Захваљујући надахнутим речима протонамесника оца Лазе Пајића, можемо допунити своја духовна сазнања о Православљу и Светосављу. Сваке недеље, за нас одрасле, са почетком у 18,00 часова, одржава се веронаука, на тему коју ми сами одаберемо из нашег духовног живота.

Поред свег труда, нико нам не може ускратити да будемо то што јесмо, сем нас самих. Зато и објављујемо текстове који нас уче о Вери, коју смо препустили заборава (и за оне који не стигну на предавања).

Пример искрене исповести савременог православног хришћанина данас

Верујем у Господа, но Господ мени, често, није на првом месту – због светске сујете, или због моје привезаности за земаљско. Заборављам да је живот кратак и да сам ја овде, на Земљи, само пролазник и да треба да се припремим за добар одговор пред Господом а на дан привременог суда, па да се, ако Бог да, уселим у рај. Повремено примећујем одсуство страха Божјег у себи, одсуство бојазни од греха, па често грешим, готово, непрестано, а то ме не узнемирава. Тешим се што тако сви живе. Немам суза покајања и немам осећаја ни стида, ни срама. Не молим се увек. А и када се молим, то бива кратко, с одсуством пажње – расејано. У различитим животним приликама ретко прибегавам Богу с молитвом за помоћ да ме уразуми и упути...

У Цркву не идем ни сваке недеље, а камоли сваког празника, без обзира што бих, што се тиче мога здравља, могао да идем. На богослужења касним и за време богослужења не молим се увек. Ретко се када молим за своје покојне претке, сроднике, пријатеље и познанике, а не сетим се ни оних за које нема ко да се моли. Ретко када помињем и своје живе у светој Цркви.

Тврд сам за прилоге Цркви и сиротињи, па чак постајем и тврдица. Мало пажње придајем постовима и нарушавам их а моје ближње осуђујем и клеветам. Нестрпљив сам, тврдоглав а често се и гњевим а почео сам да исмевам друге. Лако се вређам и памтим увреду.

Болеснике нисам посећивао, опијао сам се, крао сам и пожеleo сам туђе; ја лажем и говорим полуистине.

Нечисте мисли допирале су до мога срца, а бивало је и случајева прељубе (ко-лико), блуда и разврата. Падао сам у очајање, сумњу, а нисам могао да одолим и да се не хвалим. Због егоизма који у мени чучи бринем се само о себи. Наслађујем се јелом и пићем те и много времена проводим у празним разговорима, у осуђивању, у сплеткарењу, а децу своју нисам правилно и мудро уразумљивао. Не знају за страх Божји.

Кајем се за све што сам казао и за све што сам заборавио да кажем; због мноштва сагрешена мојих. Свима праштам и молим, Вас, мој Духовни оче, да се помолите Спаситељу да ми опрости грехе, да ме Христос подигне и да ми снаге да добро чиним.

И још нешто: сведоци смо да у нас влада бела куга (абортуси), а то је грех – убиство. За тако тежак грех свештеник изриче ЕПИ-ТИМИЈУ – поправну меру и за неко време такве особе се удаљују од причешћа. За свако неисповедање ми се причешћујемо себи на осуду.

И да знате да свештеник не сме обелоданити ничију исповест јер подлеже страшној осуди Господњој и Епископ га лишава свештеничког чина.

ПОКАЈАЊЕ И ИСПОВЕСТ

Живимо у овом, модерном, свету уверени да живимо савремено, а у различитим животним ситуацијама, наилазимо на бројне потешкоће. Често не знамо како да поступимо, а да то буде исправно, у хришћанском духу и да задовољимо уграђени нам механизам у природу нашу – савест. Погрешкам својим и ситним и крупним гресима (како их иначе именујемо) ми, хришћани, жалостиво Творца и ближње своје.

Многим преступницима савест је успавана, а други се за њима поводе и сами грешећи. Угледамо се на друге како бисмо задобили материјална богатства и да бисмо задовољили жеље за стицањем материјалних добара и жеље своје похотне. То је сласт и страст за пролазним. Стицати треба и имати није грех; но само уколико смо нешто задобили на поштен начин и уколико при томе нико није учевљен. Да ли је тако и код Вас? Покајање је кајање за своје погрешке и грехе које и сами јесмо познали тј. које смо препознали и искрено зажалили што и сами јесмо њих учинили. Тада се остварује она народна пословица да увек ваља поступати тако да се: „Бога бојимо и људи стидимо“. Сада, као хришћани, имамо потребу да се очистимо од својих нечасних речи мисли и дела кроз свету Тајну исповести, па тек онда да се достојно причестимо светим Тајнама Господа Исуса Христа.

Многи данас исповести прилазе у недоумици, незналачки, са подсмехом, с омаловавањем, с намером и небригом за спасење душе своје, иако себе сматрају хришћанима, иако нам свештеник долази у кућу а ми не искористимо прилику да га упитамо, иако...! Није ваљано да су нам греси мали, да су свакидашњи или да се, пак, изговарамо да су нас други на грех навели... Тиме још дубље грешимо и навлачимо на себе гњев Неба. Из досадашње своје пастирске праксе увидео сам да народ не уме да се исповеда, па се за своје неисповедање оправдава незнањем. Имајући то на уму, желим да Вам предочим пример исповести данашњег хришћанина.

НЕДЕЉЕ ВЕЛИКОГ ПОСТА

Прва недеља одликује се великом строгошћу јер се једе само на води, а света богослужења су продужена те у прва четири дана се чита канон св. Андреја Критског. У петак прве седмице на Литургији после заамвоне молитве освећује се кољиво, тј. кувана пшеница са медом у спомен светог Великог мученика Теодора Тирона чије мошти данас почивају у манастиру Хопову, у Срему. Овога дана се чини успомена на његово јављање антохијском епископу Евдоксију јер му је тада открио по допуштењу Божијем да хришћани не једу ништа са понуђеног тржишта јер све је пошкропљено са крвљу животиња које су се приносиле идолима. Ову пакост хришћанима је смислио римски император Јулијан Апостота – Отступник, 362. године.

Епископ и сав народ су послушали глас небеског весника и тај дан су се хранили само кољивом.

У прву недељу Великог поста проглава се „Недеља Православља“, а славе је установљено за време царице Теодоре 842. године у спомен поштовања

светих икона, јер победило је православно гледиште да иконе светих нису идоли којима са ми клањамо но сву славу приносимо Творцу, а њих молимо да посредују пред престолом Свевишњег за спасење душа наших.

У другу недељу Великог поста чинимо успомену на светог Григорија Паламу, епископа Солунског, који је живео у 14. веку. Учио је да за подвиг поста и молитве Господ озарава верујуће својом нетварном енергијом благодатном светлошћу којом је сијао на Тавору. Због тога је установљено његово прослављање у ову Недељу.

У трећу недељу Великог поста за време бденија исноси се Часни Крст и поставља да му се верни поклоне. Свети Крст се износи у половини Четрдесетнице да се верни окрепе подсећањем на страдања Христа и да се одушеве да ток поста продуже. Свети Крст остаје изложен до петка када се после часова уноси у олтар. Због тога се ова недеља назива „Крстопоклона“.

У четврту недељу се слави св. Јован Лествичник, који је саставио поредак добрих дела која нас приводе престолу Божијем. Среда ове недеље је посвећена успомени на св. Марију Египћанку, јер сав претходни грешни њен живот може да покаже свима шта значи из дубине срца се покајати и то да Господ хоће да опрости. Тога дана се чита њен живот и пева се канон св. Андреја Критског. У петак се служи 2. бденије и чита се акатист Пресветој Богородици.

У пету недељу се врши опет спомен на св. Марију Египћанку те у њеном лицу Црква пружа образ покајања и кроз такав пример пружа ободрење свим верницима који поште и кају се.

Шеста недеља је посвећена припремању верника за достојан дочек Господа са границама доброчинства и подсећања на Христово страдање. У суботу се спомиње васкрсење Лазарево и показује се велика сила и слава Христосова јер је васкрсао четверодневног мртваца.

Шеста недеља је један од дванаест великих празника када се слави свечани улазак Христа у Јерусалим ради добровољног страдања. Иначе се овај празник назива Цветна недеља. Уочи овог празника се свети врба у светом Храму која се дели верницима.

Последња недеља пред Васкрс назива се Страсна седмица, зато што подсећа на последње дане земаљског живота Исуса Христа. Понедељак, уторак и среда нас подсећају на дане које је Господ провео са народом и својим ученицима. Служба Великог четвртка подсећа нас на оно вече када је Христос опрао ноге својим Апостолима, на Тајну вечеру, на молитву у Гетсиманском врту и на Јудино издајство.

Велики петак је посвећен успомени на добровољно страдање Исуса Христа на крсном дрвету, његове смрти и сахрањавања у гроб.

Богослужење Велике суботе нас подсећа на пребивање Христа у гробу телом, у аду са душом, као бога са разбојником у рају и на престолу са Оцем и Духом Светим.

ОСТАЈТЕ ОВДЕ...

У прошлом броју Сомборских новина (од 15. 03. 1996.) могли смо на насловној страни видети лепу фотографију у боји а испод ње велики наслов („Завичају с љубављу“).

Да би нашим читаоцима било јасно о чему је реч (јер већина наших читалаца не купује ове билтенске СПС-ове новине), објашњавамо да се ради о оснивачкој Скупштини Завичајног клуба Сомборца.

Ова вест уопште не би била чудна, чак и похвално за осниваче, да се то догодило негде у туђини – рецимо у Хрватској, Словенији или каквој другој држави у иностранству. Али куд браћо сомборци у Новом Саду?

Колико је нама познато, Нови Сад и Сомбор су веома близу један другог (сат времена добрим колима), а исто тако још увек су градови у истој држави. Можда Ви нешто више знате, можда је и наш Сомбор продат у интересу „праведног мира“? Е у том случају Вам и није потребно то удружење јер ћете Ви тамо и побећи. А они који су већ тамо и тако су свој Сомбор већ одавно заборавили. Спомињу се неки виђени и значајни људи (по чему значајни). Ако су значајни и виђени а успут воле свој завичај, како су они ту љубав своје завичају исказали? Затварањем производних капацитета сомборских фабрика (неколико хиљада људи на улицама без посла), стављањем сомборских културних, спортских и других образовних збивања на маргине Покрајине и Србије. Такве љубави се

може само стидети, или је то нека нова платонска љубав коју ми не разумемо.

Господине председниче, сада када је у Вашем граду Сомбору и у целој општини на десетине хиљада избеглих и прогнаних Крајишника, са отвореним ранама у срцу за завичајем, није време дружења и оснивања завичајних удружења са вечеринкама. Већина Ваших грађана а и они који су остали без завичаја, немају често шта да једу. Ако је то партиоски задатак, повезивање два града, могло је то и без парада али тада не би имало ефекта којим се режим углавном служи ради скретања пажње са проблема који живот значе.

Истини за вољу кроз те ваше параде и церемоније провучете и по неку добру ствар, која разгаљује срца сом-

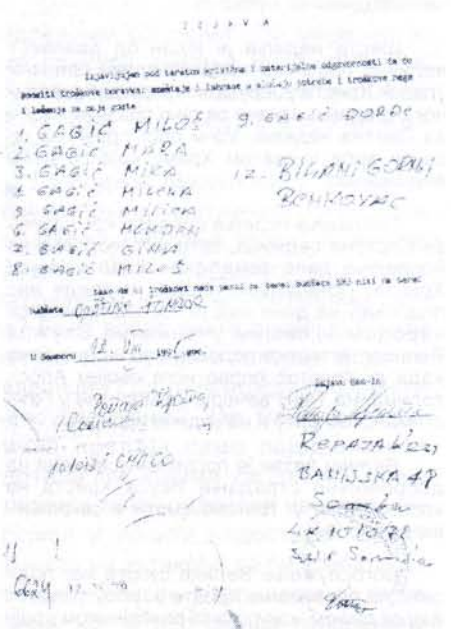
бораца, као што је прича о познатим сомборцима из пера Н. Маширевића: „Ја само кажем...“ А куд брате Никола промоција у Новом Саду. За Дуцу во-дара и артерске бунаре су чули многи, али су они ипак наши сомборски!

И тако из петка у петак, све важне информације можемо читати и о активностима наших властодржаца: прво о делегацијама за братимљење, па како нам је председник дочекао осми март, до којег доба ноћи издржао на завичајној теревенки, и тако даље и тако даље. Ближи нам се ево и Први мај, па 25. мај, активности ће бити колико те воља, тешко нашој сомборској влади, издржаће они а да ли ћемо ми?

ОО СРС

Прогнани срби нису добро дошли, чак ни као гости...

Овако се мајка Србија, понела према својој деци, када су пред усташким ножем, потражили спас у нашој општини.

Ова два документа и њихов садржај оверен од "званичника" говори најбоље о томе: "Изјава: Изјављујем под теретом кривичне и материјалне одговорности да ћу сносити трошкове боравка: смештаја и исхране у случају потребе и трошкове неге и лечења за моје ГОСТЕ."

Ту су наведена имена "гостију" и наставак изјаве: "Тако да ти трошкови неће пасти на терет буџета СРЈ нити на терет буџета општине Сомбор."

Није наведено ко сноси трошкове сахране за "Госте".

На крају потпис добротинитеља домаћина који је примио прогнане.

СРБИЈО СРАМ ТЕ БИЛО!

ОО СРС

Из рада ОО СРС – Сомбор

Ова година је изборна, у којој треба, да народ потврди колико је „задовољан“ са онима који су га у протекле четири године водили – и њима владали.

Због тога, ми радикали сомборске општине, организовани у месне одборе (14 села), чинимо Општински одбор у Сомбору. Општински одбор је формирао изборни штаб, који је сачинио изборни програм и који ћемо у наредним бројевима нашег „специјалца“, објављивати.

Програм је начињен на основу животних искустава, грешака владајућег СРС-а и потреба грађана Сомборске општине.

Нама је свима јасно да благостање (које нам је свима потребно), не може донети ни један програм преко ноћи (стим пре што су ови који су до сада владали, упропастили све).

Не може одмах сутра, али поште-ним радом ми то можемо – али са овима који су нам сваки сегмен живота уништили – никада.

Због тога смо засукали рукаве, а народ ће сам одлучити како жели да живи сутра.

Програм који ћемо нашим сомборцима презентовати садржи 18 тачака и обухвата све области виталне за грађане сомборске општине:

1. Градска администрација,
2. Урбанизам,
3. Грађевинско земљиште,
4. Чистоћа,
5. Градски саобраћај и путеви,
6. Водовод, канализација и грејање,
7. Пољопривреда,
8. Екологија и зеленило,
9. Заштита споменика и културе,
10. Култура,
11. Информисање,
12. Образовање,
13. Здравство,
14. Социјална политика,
15. Привреда,

16. Градске финансије,
17. Криминал,
18. Велике финансије до 2000-те године.

Овај редослед наведених области, не значи приоритет решавања, као ни значај по редоследу, за нашу општину.

Сматрамо да је све веома једнако важно, а што ће наши одборници (који ће бити већина у Скупштини), са нашим бирачима, о томе одлучивати. Да би свима било боље и пре програма, који ћемо спроводити – треба радити, треба тај програм у живот преточити.

Зато требају стручни, паметни и поштени људи – зато требају неки други – нови, то смо ми радикали. Ако се тако грађани одлуче, у то ће се сами уверити!

Истовремено, ми ћемо депоновати потписе наших одборника, те уколико неки од њих не буде радио како ваља, одмах ће бити смењен. (Нећемо чекати нове изборе као до сада, треба јести, треба живети).

МИ СЕ НИСМО ПРОМЕНИЛИ

СТАПАРСКА ПАНОРАМА

ВОЈВОДИНА, ЕКОЛОШКА ДРЖАВА!

Војвођанска поља улазе у 21. век као незагађене оазе биљног и животињског света.

Ово ће вам сваки, рођени стапарац, потврдити. Стапарци су до недавно живели у загађеној војвођанској равници, било је свега у изобиљу али џабе када смо се у загађености ваздуха гушили. Само пет година уназад војвођанским пољима се није могло надисати чистог ваздуха. Смрдели су хербициди, пестициди, вештачка ђубрива, дим од нафте, из издувних цеви трактора који су као суманути по пољу стално нешто радили (орали, дрљали, сејали) и Боже ти знај шта те све силне тракторчине нису све радиле, само да би што више дизали прашину и загађивали ваздух. Земља је била толико мучена силном обрадом, да ни једна лековита трава, ни један коров или цвет није могао да никне на њивама. На њивама су само ницале и развијале се ко шума високи густу кукурузи, зеленила се жита непрегледним пољима.

У јесен када кукурузи сазру па их треба брати, псујеш и грдиш, ал онако некако са смешком. Грдиш због бола у леђима који се јави пропињањем на прсте, да би се дохватио клип. Руке се укоче а у прстима сева бол, при откидању оних клиперди. Ал ето ко да се

Бог на сељака сажалио, и лакну му. Сада нам њиве цветају цветовима свих боја. Оне су пуне разноврсног биља па и лековитих.

Даде нам ето господ Бог па сами беремо траве за чајеве и друге лековите напитке, а поврх тога да нам траве нису ничим загађене, ни хемијом а ђубривом још мање, оно више и не иде на наше њиве. Раније смо куповали лековито биље од којекаквих људи са Романије, сада нам више романијске траве не требају, па нас за то ни Романија више не интересује.

Они наши познати рекордни приноси кукуруза више нас не муче, постали смонекако мањи као што нам и стабљике више не расту даље од пупка. Више нас руке не болу, а ни леђа, чардаци су нам постали вишак – издаваћемо их за привремени смештај, да људи не спавају по шоровима и гробљима.

Данас када одем на сред стапарског атара видим сва села околу. Није као некад, нисмо видели ни једно село у околини. Погледам право, видим Брестовац, лево је Крушћић, а још левље кад погледам, онда видим Сивац. 3 десне стране Сонта, а њу и не видим. Поглед ми смета још понека топола која још није посечена, али мис-

лим да ћемо следеће зиме и Сонту моћи видет. Нисам баш у то сигуран, она се некако налази у дољи, па ко да је од погледа мало скривена, ко да сонђани баш и не воле да се много виде и да гледамо шта они то раде. Сведно, ми знамо, да је на ту десну страну Сонта.

За леђима ми се налази Сомбор, па кад се окренем добро га видим. Он је некако на брегу и од како знам увек сам се осећао да Сомбор мотри у нас и у Стапар. Ваљда су га стапарци зато и метнули иза леђа. У Стапару се говор и зна, све што се код нас уради одма знају они у Сомбору. С опроштењем, ако прднеш у Стапару, истог момента они у Сомбору то чују, како то не знам, ал да је тако у то сам сигуран, можда зато што је Сомбор на брегу.

Од свих села најбоље се види Сивац. Ваљда зато што нам сунце ујутро од Сивца излази. Пре 2, 3 године излазак сунца гледали смо кроз грање багремове шуме израслог дуж канала. Људи исекли шуму, да се не смрзну, па сад захваљујући томе, сада је сунце пуно лепше гледати онако голо. Ујутру нас оно огреје јер нема оне шуметине да нас смета.

(Наставак на 12. страни)

ВОЈВОДИНА, ЕКОЛОШКА ДРЖАВА!

(Наставак са 11. стране)

Ни по ленијама нема више дрва, тако да поглед пуца по равной Војводини, па када се овом лепотом занесем понекад осетим као да сам Рус, јер све је тако пространо, широко и дугачко као у Русији.

Ипак лети је најлепше. На покошеном житу се зелени млад сирак а шаренило пољских трава даје посебну драж. Овце се пресијавају на сунцу а мало даље из непокошеног жита (није кошен због сирка па се не исплати јер

комбајн је скуп), е ту почиње рај. Провирују леђа и главе веселих срндаћа, пољски мишеви трче испред и око мене па улете у рупу и оданде ме гледе, играли би се, а ленија сва избушена од њихових рупа.

И ево угледах, црни се дим трактора који оре, ал тај дим више не смрди. То је тако, онај леп мирис, ко кад стапарске жене пеку крофне. Кажу да праве гориво од уља уљане репице, а да има и уља од сунцокрета, и није важно шта има, важно је да трактор иде и да не смрди.

Када сам стигао до њиве она више од половине узорана, милина видети. По разору за трактором иду роде, полако, смирено, корачају и својим дугим кљуном хватају мишеве, а галебови по узораном делу раде свој посао. Кад све ово гледиш, роде ти изгледају као ловци а галебови као ловачки пси, па Богами у тој хајки мало који миш остане жив.

ИСПРАВКА

У прошлом броју текст под називом „Хлеб наш насушни“ грешком је потписан са Драган Милошевић – Србин а треба **ДРАГАН МИЛАШИНОВИЋ – СРБИН**, те се дотичном господину **ИЗВИЊАВАМО**.

Најлепше је гледати зечеве како се играју по луцерки, онако у гомили, па се утркују, залегну, па опет скоче, трком попреко, у трк, и што их дуже гледаш све су раздраганији, као да осете да уживаш у њиховој игри.

Једино ми се вроне не свиђају, не што их мрзим, него што праве велику штету на сунцокрету, јер ове садашње погаче сунцокрета су некако мале, те нису веће од кутије виксе, а стаблика му је ко каналска трска. А врона слеће с погаче на погачу, ломи редом и прави велику штету, а раније док су погаче

Лице, Баније, Кордуна, Далмације, Босне и Славоније (западне) а сада ће и источне.

Ипак, надам се, сељак ће стећи имунитет на опојне мирисе, на демократију и мирољубивост. Када се то деси онда тешко овим штеточинама што нас свакодневно уништавају, само да не буде касно, јер ако се тога зла намоти много, не можеш га се ослободити. Може да те надјача и победи, може бити да ће та силна гамад, када осете опасност, да побегну или одлете, а биће и оне гамади која ће се притајити и чекати свој нови моменат да навали и изађе на видело.

Зато, да се све ово не би десило главе се морају отрезнути и мора се почети са прављењем клопки, хватати и уништавати сву ову гамад, која нам поља наша уништава!

МО СРС – Стапар,
Јова Буљевчев

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ (радикални Шиљак)

- У Новом Саду (6. марта) основан је клуб Завичаја сомборца – очекује се да ће неки други пред Туђманом, бежати чак у Србију.
- У Новом Саду пронађени неки наши сомборци – нису заборабили српски (говорити).
- Сомборски сомборци у Новом Саду нешто научили: што више љубиш завичај свој – враћаш се кући, више пијан.
- Наши представници су толику љубав дали – нису се трезнили све до дана жена.
- Поскупеле телефонске услуге – баш нас брига, колка нам је држава, можемо се довикивати.
- Држава обећала појефтиније нафте – чувајте се сељаци: плаћат ће вам жито дукатима, а порез наплаћивати у брковима.
- На сомборској пијаци ништа ново – полиција, дилери и остали који се преживљавањем баве, тренирају за пролетњи крос.

Оснивач и издавач: Др Војислав Шешел – Генерални директор: Александар Стефановић – Главни и одговорни уредник: Сениша Аксентијевић – Заменик главног и одговорног уредника: Петар Димовић – Редакција: Рајко Горановић, Момор Мирковић, Мирослав Васиљевић, Наташа Јовановић, Јадранка Шешел, Дејан Анђус, Александар Вучић, Рајко Ђурђевић, Огњен Михајловић – Председник издавачког савета: др Ђорђе Николић – Издавачки савет: Томислав Николић, Маја Гојковић, Аћим Вишњић, Драган Јовановић, Ранко Вујић, Драган Тодоровић, Драго Бакрач, Мирко Благојевић, Бранко Војница, Ратко Гонди, Милинко Газдић, др Никола Попашен, Стево Драгишић, Миодраг Ракић, Зоран Красић, Милован Радовановић, Јоргованка Тобаковић, Ратко Марчетић, Влада Башкот, Стеван Кесеић – Секретар редакције: Љиљана Миоковић